

САДРАЖАЈ

УВОД.....	2
1.1.Порекло и распрострањеност парадајза.....	2
1.2.Захтеви парадајза за условима успевања	3
1.3.Подела сортимената парадајза	4
1.4.Производња расада	4
1.5.Начини производње парадајза	5
1.5.1.Њивска производња	5
2.ЦИЉ РАДА	8
3.МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД РАДА	9
4.РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА	10
4.1.Маса расада	10
4.2.Маса стабла	11
4.3.Маса листа	12
4.4.Број листова	13
5.ЗАКЉУЧАК	14
6.ЛИТЕРАТУРА	15
1. УВОД	

1.1. Порекло и распрострањеност парадајза

Парадајз (*Lycopersicon esculentum*, Mill) припада фамилији Solanaceae, роду Solanum. Парадајз је једногодишња дикотиледона биљка која припада групи најчешће гајеног поврћа у нашој земљи па и у свету. Велики значај парадајза проистиче из његове храњиве вредности, али из због површина које заузима у свету и код нас. Плод парадајза се може користити за исхрану у ботаничкој зрелости, али и као зелени плод (кишељење). Зрели плод парадајза се у људској исхрани најчешће користи у свежем стању или прерађен у виду многобројних производа. Од плода се добија сок, пире, прашак, може да се суши, маринира или кисели у зеленом стању (Лазичић и сар., 2001.).

Парадајз је поврће високе биолошке вредности, за људску исхрану у свежем стању је посебно значајан због садржаја угљених хидрата, органских киселина, витамина Ц, мале калоријске вредности и високог садржаја калијума, а из прерађеног парадајза се лакше усваја ликопин и β-каротин који дају црвену боју плоду и представљају једне од најјачих антиоксиданаса, корисних у превенцији канцерогених и болести кардиоваскуларног система.

Парадајз води порекло из Јужне Америке, из области Анда. Открићем Америке пренет је у Шпанију, Португалију и Италију. Из XVI века су и први писани подаци о парадајзу. Називан је „златна јабука“ (romi doro) или „јабука љубави“ (rom amoris), јер је у том периоду имао значаја пре свега као украсна и лековита биљка са жутим и црвеним плодом (Лазичић и сар., 1998.). Назив парадајз потиче из грчког (paradeisos) и латинског језика (paradisus) што значи „раскошан врт, рај“ (Вујаклија, 1980.).

Као поврће, парадајз се почео гајити тек почетком XIX века и то прво у Италији, Шпанији и Холандији. У нашим крајевима парадајз се почео користити за исхрану крајем XIX века, али само зелен за кишљење (туршија), а као зрео плод тек у XX веку. Парадајз се у свету гаји на површини од 4.533.637 ha са просечним приносом од 27,05 t/ha (FAO 2007.). Највеће површине под парадајзом се налазе у Кини, Турској, Египту итд. У Србији парадајз се гаји на око 22.200 ha са просечним приносом од 10,13 t/ha, који је за три до шест пута нижи од приноса који остварују водећи светски произвођачи.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com